

පටුන

අංකය	පිටුව
මාතෘකා පිටුව	i
ප්‍රකාශය	ii
ප්‍රස්තාවනාව	iii -vi
පටුන	vii - xiii
සංඛ්‍යාත වගු	xiv
ප්‍රස්තාර නාමාවලිය	xv - xvi
සිතියම් නාමාවලිය	xvii
ජායාරූප නාමාවලිය	xviii - xix
රූප සටහන් නාමාවලිය	xx
පළමු වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් නිර්වචන හා වර්ගීකරණ.	01-26
1.1 නායයෑම් නිර්වචනය	01-04
1.2 ස්කන්ධ වලන වර්ගීකරණ	04
1.2.1 පතන	10
1.2.1.1 පාෂාණ පතනය	11
1.2.1.2 ජීර්ණාවශේෂ පතනය	12
1.2.1.3 පාංශු පතනය	13
1.2.2 ලිහිටුම	14
1.2.2.1 පාංශු ලිහිටුම, ජීර්ණාවශේෂ ලිහිටුම හා පාෂාණ ලිහිටුම	15-17
1.2.3 තට්ටු බැසීම	17-20
1.2.4 දෝර	20
1.2.4.1 බිම් ගැල්ම	20-21
1.2.4.2 ජීර්ණාවශේෂ ගැල්ම	21-22

1.2.4.3 මඩ ගැල්ම (මඩ දෝරය)	22-23
1.2.5 රූවාච	24-25
1.2.6 පාංශු සහන්දනය	25-26
දෙ වැනි පරිච්ඡේදය : ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් උපද්‍රවය.	27-39
2.1 ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් උපද්‍රවයේ ස්වභාවය	27-31
2.2 නායයෑම් පිළිබඳ සුර්ව අධ්‍යයන	31
2.2.1 නායයෑම් කෙරෙහි බලපාන සාධක පිළිබඳ ව කරනු ලැබූ අධ්‍යයන	31-33
2.2.2 නායයෑම්වලින් ඇති වන සමාජ-ආර්ථික බලපෑම පිළිබඳ ව කරනු ලැබූ අධ්‍යයන	33-34
2.2.3 නායයෑම් පිළිබඳ ව කරනු ලැබූ වෙනත් අධ්‍යයන	34-35
2.3 පර්යේෂණ කළ යුතු අංශ	35-36
2.4 අධ්‍යයන අරමුණු	36-38
2.5 පර්යේෂණයේ විෂය සීමාව	39
තෙ වැනි පරිච්ඡේදය : අධ්‍යයන ප්‍රදේශය.	40-61
3.1 මූලික කරුණු	40
3.2 භූ විද්‍යාව	40-44
3.3 භූ රූප විද්‍යාව	44-45
3.4 පාංශු ව්‍යාප්තිය	45-47
3.5 දේශගුණය	48
3.5.1 උෂ්ණත්වය	48
3.5.2 වර්ෂාපතනය	48-52
3.5.3 වර්ෂාපතන ක්‍රමවේද	53
3.5.4 අකුණු ගැසීම්	53-56
3.6 ජල විද්‍යාව	57-58

3.7 වෘක්ෂලතාව	59-60
3.8 මානව කටයුතු	60-61
සිව් වැනි පරිච්ඡේදය : අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය.	62-76
4.1 ප්‍රවේශය	62-63
4.2 ප්‍රාථමික දත්ත මූලාශ්‍ර	63
4.2.1 ක්ෂේත්‍රීය නිරීක්ෂණ හා බිහි වැඩ	63-65
4.2.2 ක්ෂේත්‍රීය සමීක්ෂණ	66
4.2.2.1 ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණය සඳහා යොදා ගත් නියැදුම් ක්‍රමය	66-70
4.3 ද්විතියික දත්ත මූලාශ්‍ර	70
4.3.1 සිතියම්කරණය පිළිබඳ ශිල්ප ක්‍රම	70-72
4.3.2 රාජ්‍ය ආයතනවලින් තොරතුරු රැස් කිරීම	72-73
4.3.3 පූර්ව අධ්‍යයන මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම	73
4.4 ගැටලු හා සංරෝධක	74
4.5 ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය හා ඉදිරිපත් කිරීම	74-76
පස් වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් ලක්ෂණ හා ව්‍යාප්තිය.	77-99
5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම්වල ඉතිහාසය	77-78
5.2 ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් ව්‍යාප්තිය	78-84
5.3 නායයෑම් ක්‍රියාවලිය හා නායයෑම් වර්ග	84-85
5.3.1 ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් සම්බන්ධ පූර්ව වර්ගීකරණ	85-88
5.3.2 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ නායයෑම් වර්ගීකරණය	88-90
5.4 නායයෑම් උපද්‍රවය නිසා සිදු වූ අලාභ හානි	90-91
5.5 නායයෑම් අවදානම සහ මානව ප්‍රතිචාර	91-95
5.6 නායයෑම් වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි මිනිසාගේ මැදිහත් වීමේ හැකියාව	95-96

5.7 විපතට පත්වුවන්ට පිහිටවන ආයතන	96-97
5.8 නායයෑම් උපද්‍රවයෙන් සිදුවිය හැකි ජීවිත හා දේපළ හානි අවම කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග	97-99
හය වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් කෙරෙහි බලපාන සාධක.	100-143
6.1 හැඳින්වීම	100
6.2 බලපාන සාධක	100
6.2.1 භූ විද්‍යාත්මක සාධක	100-117
6.2.2 භූ රූප විද්‍යාත්මක සාධක	117
6.2.3 කාලගුණික සාධක	117
6.2.3.1 වර්ෂාපතන කීවුතාව	117-119
6.2.3.1.1 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ වර්ෂාපතන කීවුතාව හා නායයෑම් අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව	119-134
6.2.3.2 අකුණු ගැසීම්	134-135
6.2.4 මානව සාධක	135-143
හත් වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් පිළිබඳ භූ රූප විද්‍යාත්මක පසුබිම.	144-155
7.1 හැඳින්වීම	144
7.2 ජීර්ණ ක්‍රියාවලිය	144-145
7.3 ගංගා ක්‍රියාවලිය	146
7.3.1 මතුපිට ගලායාම සහ ගංගා ක්‍රියාකාරීත්වය	146-148
7.3.2 පාද ගැල්ම	148-149
7.4 නායයෑම් කෙරෙහි භූ රූප සහ බෑවුමෙහි බලපෑම	149-155

අට වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් පාලනය කිරීමේ ක්‍රම හා පූර්ව දැනුම්දීමේ ශිල්පීය ක්‍රම	156-176
8.1 නායයෑම් උපද්‍රවය පාලනය කිරීමේ ක්‍රම	156
8.1.1 ජාත්‍යන්තර වශයෙන් අනුගමනය කරන ශිල්පීය ක්‍රම	156-161
8.1.2 නායයෑම් පාලනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව අනුගමනය කර ඇති ක්‍රියාමාර්ග	161-164
8.1.3 නායයෑම් පාලනයේ පිරිවැය	164-165
8.1.4 උපද්‍රවයෙන් වැළකී සිටීමේ උපාය මාර්ග	165
8.2 පූර්ව දැනුම්දීමේ ශිල්පීය ක්‍රම	165-166
8.2.1 පූර්ව දැනුම් දීමක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි ?	166-167
8.2.2 පූර්ව දැනුම් දීමක දී අවධානය යොමු කළ යුතු අංශ	167-168
8.2.3 පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම සඳහා භාවිත කරන තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම	168
8.2.3.1 ජාත්‍යන්තර ශිල්පීය ක්‍රම	168-172
8.2.3.2 ශ්‍රී ලංකාව අනුගමනය කර තිබෙන ශිල්පීය ක්‍රම	172-174
8.2.4 ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් පිළිබඳ පූර්ව දැනුම් දීම සඳහා තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතයට පවත්නා හැකියාව	174-176
නව වැනි පරිච්ඡේදය : නායයෑම් පූර්ව ලක්ෂණ හා එම ලක්ෂණ මත පූර්ව දැනුම්දීමේ ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීම	177-198
9.1 නායයෑම් පූර්ව ලක්ෂණ යනු කුමක් ද?	177-178
9.2 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ නායයෑම් පූර්ව ලක්ෂණ	178
9.2.1 පාද ගැල්ම ක්‍රියාත්මක වීම	178-179
9.2.2 පාද ගැල්මෙන් ගලා එන ජලයේ මඩ සහ වැලි මිශ්‍රිත බව	179-180

9.2.3	පීරණාවශේෂ හෝ බෝල්ඩර විටින් විට කඩා වැටීමට ලක් වීම	180-181
9.2.4	බැවුම මත ඉදිකර තිබෙන නිවාසවල බිත්ති, තාප්ප ආදිය පුපුරායාම සහ එම පිපිරීම් වර්ධනය වීම	181
9.2.5	බැවුමක් මත පවත්නා ගස්, වීදුලි කණු, කම්බි කණු ආදිය බැවුම දෙසට ක්‍රමාණුකූලව ඇද ගැසීම	181-182
9.2.6	බැවුම් මත පැළුම් හට ගැනීම	182-183
9.2.7	සත්ත්ව හැසිරීම්	183-185
9.2.8	පිපුරුම් ශබ්දයක් හට ගැනීම	185
9.2.9	ඝන දුමාරයක් හට ගැනීම	185
9.2.10	බැවුමේ අතුරා තිබෙන ජල තල ගැල වීම	186
9.2.11	ලිංචල බිත්ති කඩා වැටීම	186
9.2.12	නිමිත ඔස්සේ ගලා එන ජල මට්ටමේ එකවර සිදුවන අඩු වීම	187-188
9.2.13	බැවුමේ පිහිටි නිවාසවල ජනෙල් දොරවල් සිරවීම	188-189
9.2.14	පහළ බැවුමේ සිදුවන උතිකෂිප්ත වීම් හා ඉහළ බැවුම් ප්‍රදේශවල සිදුවන ගිලා බැසීම්	189-190
9.2.15	බැවුම මත ව්‍යාකූලතා ආවරණයේ සිදුවන මැල වීයාම	191-194
9.3	නායයෑම් පූර්ව ලක්ෂණ මත පූර්ව දැනුම් දීමේ ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීමට ඇති හැකියාව	194-195
9.4	පූර්ව දැනුම් දීමේ ක්‍රමයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග	196-198
දහ වැනි පරිච්ඡේදය : සමාලෝචනය, නිගමන හා යෝජනා		199-208
10.1	සමාලෝචනය	199-201
10.2	නිගමන	201-206
10.3	යෝජනා	206-208

පරිච්ඡේදය	01	පිරික්සුම් ලේඛනය
පරිච්ඡේදය	02	ප්‍රශ්නාවලිය
පරිච්ඡේදය	03	රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ නායයෑම් සිදු වූ ස්ථාන, අවතැන් වූ පවුල් සංඛ්‍යාව හා විනාශ වූ ජීවිත සංඛ්‍යාව

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

සංඛ්‍යාත වගු නාමාවලිය

වගු අංකය	පිටු අංකය
1.1 ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපද මහා මාර්ග මණ්ඩලයේ නායයෑම් වර්ගීකරණය	07
1.2 ද්‍රව්‍ය වලනය වන අනුපාතය හා ක්‍රියාවලිය පදනම් කරගත් නායයෑම් වර්ගීකරණය	08
1.3 වලනයේ ස්වරූපය හා වලනයට ලක්වන ද්‍රව්‍යයේ ස්වරූපය පදනම් කරගත් නායයෑම් වර්ගීකරණය	09
2.1 1983 - 1996 කාලපරිච්ඡේදය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම්වලට ලක් වූ ගම් සංඛ්‍යාව හා නායයෑම් මගින් වූ හානිය	29
3.1 රත්නපුර සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය, වර්ෂාපතන දින ගණන හා උපරිම සහ අවම මාසික උෂ්ණත්වය (1961-1990)	52
3.2 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂිකාර්මික භූමි පරිභෝගය සඳහා ඉඩම් භාවිතය	61
4.1 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය අනුව නිරීක්ෂිත නායයෑම් ප්‍රමාණය	68
4.2 ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණය සඳහා තෝරාගත් නියැදිය	69
6.1 තෝරාගත් ප්‍රධාන නායයෑම් කීපයක නායයෑම් හටගත් දිනයේ දී ලැබුණු වර්ෂාපතනය හා එම නායයෑමට පෙර දින දෙක තුළ දී ලැබුණු මුළු වර්ෂාපතනය	133

ප්‍රස්තාර නාමාවලිය

ප්‍රස්තාර අංකය	පිටු අංකය
3.1 රත්නපුර වාර්ෂික වර්ෂාපතන ව්‍යාප්තිය	49
3.2 වාර්ෂික වර්ෂාපතනයේ සෘතුමය ව්‍යාප්තිය	50
5.1 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ නායයෑම් උපද්‍රවය ව්‍යාප්ත ව පවත්නා බිම් ප්‍රමාණය හා අවදානම් ප්‍රදේශවල වාසය කරන පවුල් සංඛ්‍යාව	82
6.1 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පාෂාණ වර්ගය අනුව සිදු වූ නායයෑම් ප්‍රතිශතය	104
6.2 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යුහය අනුව නායයෑම් ප්‍රතිශතය	111
6.3 ඇඟුළියගොඩ ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය (1976-1998)	120
6.4 ඇඟුළියගොඩ ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය (1976-1998)	121
6.5 එල්ලාවල අකුරණකන්ද නායයෑම සිදු වූ 1978 මැයි මාසයේ දෛනික වර්ෂාපතනය	122
6.6 ඇඟුළියගොඩ අස්ගඟුල නායයෑම සිදු වූ 1994 මැයි මාසයේ දෛනික වර්ෂාපතනය	123
6.7 රත්නපුර ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය (1989-1998)	124
6.8 රත්නපුර ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය (1989-1998)	125
6.9 රත්නපුර හෙළඋඩ නායයෑම සිදු වූ 1993 ඔක්තෝම්බර් මාසයේ දෛනික වර්ෂාපතනය	126
6.10 කුරුවිට ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය (1985-1998)	127

6.11 කුරුවිට ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය (1985-1998)	129
6.12 කුරුවිට කදන්ගොඩ නායයෑම සිදු වූ 1989 ජූලි මාසයේ දෛනික වර්ෂාපතනය	130
6.13 කුරුවිට කීරගලවත්ත නායයෑම සිදු වූ 1989 අගෝස්තු මාසයේ දෛනික වර්ෂාපතනය	131
6.14 දෙවිපහළ පාෂාණ ලිහිටුම සිදු වූ 1996 ජූනි මස දෛනික වර්ෂාපතනය	131
6.15 දෙවිපහළ පාෂාණ ලිහිටුම සිදු වූ 1997 මැයි මස දෛනික වර්ෂාපතනය	132
6.16 ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ඇති වීම කෙරෙහි මානව ක්‍රියාකාරකම් වල දායකත්වය	137
6.17 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ භූමි පරිභෝගය අනුව නායයෑම් ප්‍රතිශතය	141
7.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ බෑවුම් කෝණය අනුව නායයෑම් ප්‍රතිශතය	153
9.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ නායයෑම් ආශ්‍රිතව හඳුනාගත් නාය සුර්ව ලක්ෂණ	192

සිතියම් නාමාවලිය

සිතියම් අංකය	පිටුව
3.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ පිහිටීම	42
3.2 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ පාෂාණ ව්‍යාප්තිය	43
3.3 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ පාංශු ව්‍යාප්තිය	47
3.4 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපතන ව්‍යාප්තිය	51
3.5 වාර්ෂික අකුණු ගැසීම් රටාවේ ව්‍යාප්තිය (1963-1972)	55
3.6 වාර්ෂික අකුණු ගැසීම් රටාවේ ව්‍යාප්තිය (1995-1998)	56
3.7 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවේ ව්‍යාප්තිය	58
5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය කඳුකරයේ නායයෑම් ව්‍යාප්තිය	79
5.2 රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ නායයෑම් ව්‍යාප්තිය	81
6.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යුහය හා නායයෑම් ව්‍යාප්තිය	
7.1 සිංගප්පූලි කඳු වැටියේ අවපාතික බෑවුමෙහි හා මොහොර බෑවුමෙහි නායයෑම් ව්‍යාප්තිය	151

ජායාරූප නාමාවලිය

අංකය	පිටු අංකය
6.1 ඡායාරූපය	
බෑවුමට විරුද්ධ දිශාවට ආනතියක් දක්වන පාෂාණ ස්තරවල හට ගන්නා පාෂාණ පතන, කුරුවිට බටදොඹලෙන ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය	106
6.2 ඡායාරූපය	
බෑවුමට සමාන්තර දිශාවට ආනතියක් දක්වන පාෂාණ ස්තරවල හටගන්නා පාෂාණ ලිහිටුම්, කුරුවිට විතානකන්ද ප්‍රදේශය	108
6.3 ඡායාරූපය	
දෙවිපහළ පාෂාණ ලිහිටුම	108
6.4 ඡායාරූපය	
විවිධ ප්‍රමාණයේ කැට කැබලිති, වැලි, පස් ආදී ජීර්ණාවශේෂ වලින් සමන්විත වූ ඇහැළියගොඩ අස්ගඟුල නායයෑම	113
6.5 ඡායාරූපය	
කුරුවිට විතානකන්ද ප්‍රදේශයේ වගා කටයුතු සඳහා හෙලි කරන ලද බෑවුමක්	138
9.1 ඡායාරූපය	
• බෑවුම දෙසට ඇද ගැසෙමින් වර්ධනය වන ගස් (විභව නායයෑම් ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන කුරුවිට විතානකන්ද)	182

9.2 ඡායාරූපය

බෑවුමේ ඉහළ නිමිනයේ පැළුම් ඔස්සේ ගිලාබසින
 ජල පහරක් බෑවුමේ පහළ ප්‍රදේශයේ ගිලා බැස තිබූ
 ස්ථානයකින් දිස්වන ආකාරය (විභව නායයෑම් ලක්ෂණ
 පෙන්නුම් කරන කුරුවිට විතානකන්ද)

188

9.3 ඡායාරූපය

බෑවුමේ ඉහළ ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන ගිලා
 බැසීමක් (විභව නායයෑම් ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන
 කුරුවිට විතානකන්ද)

190

රූප සටහන් නාමාවලිය

රූප සටහන් අංකය	පිටු අංකය
1.1 පාෂාණ පතනය හා එහි අවශේෂ අංග	12
1.2 පාංශු පතනය හා ඒ සම්බන්ධ ලක්ෂණ	13
1.3 අභ්‍යන්තර විරූපණය තලාකාර වූ විට ඇතිවන තලාකාර ලිහිටුම	14
1.4 අභ්‍යන්තර විරූපණය භ්‍රමණාකාර වූ විට ඇතිවන භ්‍රමණාකාර ලිහිටුම	15
1.5 ජීර්ණාවශේෂ ලිහිටුම	16
1.6 පාෂාණ ලිහිටුම	17
1.7 බෑවුමක් මත කුඩා ඒකක ගණනාවක් වශයෙන් කෙටි දුරක් දක්වා පස් හෝ පාෂාණ චලනය වීමේදී හට ගන්නා තට්ටු බැසීම	19
1.8 බිම් ගැල්ම	21
1.9 ජීර්ණාවශේෂ ගැල්ම	22
1.10 මඩ ගැල්ම	23
1.11 රූටාව	25

සටහන් නාමාවලිය

4.1 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ සංකීර්ණ සටහන	76
---	----